

**Meråker
kommune**

STI, SKILT OG LØYPEPLAN

**Plan for friluftslivets ferdselsårer i
Meråker kommune**

Vedtatt i KS sak PS 2/2023, 30.01.2023

INNHOLDSFORTEGNELSE

1. BAKGRUNN FOR TEMAPLANEN	2
2. MÅL OG FORMÅL MED PLANEN	3
3. FORHOLDET TIL PLANER OG NASJONALE FØRINGER	4
4. METODE, PROSESS OG ORGANISERING	5
5. DEN NASJONALE TURRUTEBASEN.....	6
6. DEFINISJONER.....	7
7. FRILUFTSLOVEN OG ALLEMANNSRETTE.....	8
8. FRAMTIDIG TILRETTELEGGING AV NYE FERDSELSÅRER – HVA MÅ TIL?	11
9. ROLLER, ANSVAR OG ORGANISERING	14
10. TURVETT	16
11. KARTLAGTE FERDSELSÅRER- STATUS OG TILTAK....	19
Kano	19
Ski.....	19
Sti/Sykkel/Vinterstaking	20
Tiltak.....	24

1. BAKGRUNN FOR TEMAPLANEN

Meråker har et mangfoldig sti- og løypenett, både sentrumsnært og i utmarka. Oversikt over tilstand og behov for utbedringer er mindre kjent. Det er behov for å kartlegge tilbudene som finnes i Meråker samt kartlegge behov for tiltak på eksisterende ferdselsårer. Snøscooterøyper er pr. dags dato ikke regnet som en del av friluftslivet, og dermed ikke med i kartleggingen.

Planen er nedfestet i Meråker kommunes planstrategi for 2020-2023 som ble vedtatt i Meråker kommunestyre (22.06.2020). I planstrategien står det at det skal utarbeides en sti og skiltplan. Plan for friluftslivets ferdselsårer er en utvidet temaplan. Dette betyr at planen ikke er juridisk bindende for arealbruk, inngrep eller økonomiske prioriteringer, men kun en kartlegging av ferdselsårene i kommunen. Juridisk bindende tiltak må innarbeides i annet planverk som f.eks. reguleringsplaner eller kommuneplanens arealdel.

Sti- og skiltplanen er viktig kunnskapsgrunnlag når det skal besluttes hvordan arealer skal disponeres i kommuneplanens arealdel (KPA). Planen vil også fungere som et hjelpemiddel og kunnskapsgrunnlag i andre planer, som for eksempel reguleringsplaner.

Planen vil fungere som et redskap for hvordan man går fram i selve planleggingen ved etablering og drift av nye og eksisterende ferdselsårer. Den vil være et hjelpemiddel ved både overordnet planlegging og ved detaljplanlegging av ferdselsårer i kommunen..

2. MÅL OG FORMÅL MED PLANEN

Det overordnede målet med planen er å sørge for at tilbudet som finnes i Meråker ivaretas på en bærekraftig måte i kommuneplanens arealdel og øvrig kommunal arealplanlegging.

Formål:

- Kartlegge eksisterende turstier og hvordan vi skal ivareta disse, spesielt nær bolig- og sentrumsområder
- Ivareta alle utmarksinteresser, herunder beitenæringene, turisme, jakt, skogbruk etc.

Hovedmål:

- Øke den totale attraktiviteten for innbyggerne og turister
- Kartlegge, beskrive tilstand, og foreslå tiltak på godt etablerte turstier
- Ha gode tilbud til innbyggerne i umiddelbar nærhet til bosted

Delmål:

- Opplyse om hva som må til for å anlegge nye ferdselsårer
- Flest mulig skal ha mulighet til å gå på tur fra sin bolig eller fritidsbolig
- Legge fram en plan for tiltak
- Angi en standard for skilting og merking
- Mye brukte stier i nærheten av bolig og fritidsbolig bør skiltes og tilrettelegges
- Bidra til økt kunnskap om retter og plikter for ferdsel på innmark og i utmark

Foto: Privat

3. FORHOLDET TIL PLANER OG NASJONALE FØRINGER

KOMMUNEPLANENS SAMFUNNSDEL 2019-2035

Kommuneplanens samfunnsdel, «Meråker-på naturlig vis!» ble vedtatt i 2019 og redegjør hvilke strategiske mål kommunen skal fokusere på med tanke på samfunnsutvikling. Fem punkter er trukket ut som viktige satsningsområder for Meråker:

- Bolyst
- Næringsutvikling
- Oppvekst
- Klima, sikkerhet og beredskap
- Kommunal tjenesteyting

Plan for friluftslivets ferdselsårer kan bidra til å nå disse målene. Godt tilrettelagte og tilgjengelige ferdselsårer er viktig for folkehelsen. Nærhet til naturen er viktig for både bolyst og Meråker som turistkommune. Meråker kommune har flere næringsaktører som baserer næringen eller deler av næringen på utmark, herunder også hytteturisme. Tilrettelagte ferdselsårer øker sikkerheten for de som ferdes på dem, både lokalbefolkning og turister

Andre kommunale planer og temaplaner som bør ses i sammenheng

- Kommuneplanens arealdel
- Beiteplan for utmarksarealene i Meråker
- Kulturmiljøplan
- Kvalitetsformen «Leve hele livet»
- Landbruksplan for Meråker kommune

Regionale og nasjonale føringer

- Nasjonal strategi for et aktivt friluftsliv 2014-2020
- Verneforskrifter og forvaltningsplan for verneområdene
- Regional plan for folkehelse i Nord-Trøndelag 2015-2020
- Handlingsplan for friluftsliv
- Friluftsliv- Natur som kilde til helse og livskvalitet
- Friluftsloven (1957). *Lov om friluftslivet* (LOV-1957-06-28-16)
- ‘Sammen om aktive liv’ – Helse- og omsorgsdepartementet (2020) sin handlingsplan for fysisk aktivitet
- Stortingsmelding nr. 40 fra Miljøverndepartementet – ‘Om friluftsliv’ (1986-1987)
- Stortingsmelding nr. 39 fra Klima- og miljødepartementet – ‘Friluftsliv – Ein veg til høgare livskvalitet’ (2000-2001)
- Stortingsmelding nr. 34 fra Helse- og omsorgsdepartementet – ‘Folkehelsemeldingen. God helse – felles ansvar’ (2012-2013)
- Stortingsmelding nr. 18 fra klima- og miljødepartementet – ‘Friluftsliv. Natur som kilde til helse og livskvalitet’ (2015-2016)
- Reindriftsloven (2007). *Lov om reindrift* (LOV-2007-06-15-40)

4. METODE, PROSESS OG ORGANISERING

Organisering

Det ble satt sammen en tverrfaglig arbeidsgruppe bestående av representanter fra kommunens administrasjon og Meråkers største grunneier. Gruppen har bestått av representanter fra Sektor kommunal utvikling, Sektor skole, oppvekt og kultur og AS Meraker Brug.

Medvirkning

For å kartlegge turruter fikk kommunen hjelp av tre grupper; Ei referansegruppe (folk med lokalkunnskap), ei gruppe med næringsaktører og ei gruppe med lag- og foreninger.

Det ble avholdt ett møte med hver gruppe der gruppemedlemmene fikk tegne ferdselsårer inn på kart.

Kartlegging og registrering

Turkart, turportaler, kommunale og nasjonale kartbaser og GPS-logger har blitt brukt for å kartlegge og få oversikt over kommunens ferdselsårer. Møtene med gruppene nevnt over har også vært viktig for å kartlegge det eksisterende løypenettet.

Elementer kartleggingen har tatt for seg:

- Kartlegge eksisterende ferdselsårer underlagt et driftsansvar
- Kartlegge eksisterende ferdselsårer uten underlagt driftsansvar
- Behov for utbedring av eksisterende ferdselsårer

Kommunen har som del av arbeidet med planen utarbeidet et digitalt kartgrunnlag som viser de registrerte ferdselsårene. Kartgrunnlaget vil senere tilgjengeliggjøres og publiseres.

5. DEN NASJONALE TURRUTEBASEN

Turrutebasen skal danne et godt kunnskapsgrunnlag for kommunene i saksbehandling, planlegging og rapportering. Turrutebasen skal bidra til å fremme friluftsliv, og turrutene må tilfredsstillende spesifiserte krav for å bli tatt inn i basen.

Flere av de kartlagte ferdselsårene ligger allerede inne i den nasjonale turrutebasen, men ikke alle. For å legge inn de ferdselsårene som mangler må de oppfylle

kravene for registrering. Det skal etterstrebnes at alle kartlagte ferdselsårer blir lagt inn i den nasjonale turrutebasen etter følgende krav:

- En turrute som skal forvaltes i turrutebasen, må være merket/skiltet og være knyttet opp mot et forvaltningsregime. Det betyr at det må være noen som har ansvar for tilrettelegging som skilting og/eller merking av turruta.
- Alle merkede og skiltede turruter skal registreres i turrutebasen.
- Endringer i geometri skal registreres i turrutebasen.
Turruter som ikke lenger er i bruk skal fjernes fra turrutebasen.
- Det skal ikke registreres turforslag i turrutebasen, men turrutene som er registrert i turrutebasen kan benyttes i karttjenester på internett og som grunnlag for produksjon av papirkart som viser turforslag.
- Merkehåndboka beskriver fremgangsmetode, krav og tips for tilrettelegging av turruter.

*Krav til turruter i den nasjonale turrutebasen er hentet fra kartverkets nettside
(<https://kartverket.no/geodataarbeid/dok-og-temadata/turruter>)*

6. DEFINISJONER

Ulike ferdselsårer:

- **Sti** er et tydelig, smalt og sammenhengende tråkk i terrenget som har oppstått gjennom bruk eller aktiv tilrettelegging.
- **Turveg** er en opparbeida og sammenhengende ferdselsåre med jevnt og fast toppdekke i minst 1,2 m bredde.
- **Led** er ferdselsårer på vann og over breer.
- **Løyper** er ferdselsårer på snødekt mark som jevnlig trækkes eller prepareres, eller som merkes eller kvistes som traséer for vinterferdsel.

- **Turruter** er skilta, merka og kartfesta traséer for ferdsel i den sesongen som er aktuell for bruk. Det skilles mellom flere typer turruter, se Merkehåndboka.no for mer informasjon.
- **Målpunkt** er både steder der det er naturlig å starte og avslutte bruken av ferdselsårene og attraksjoner/ steder som motiverer til bruk av dem. Eksempler på slike steder er holdeplasser for offentlig transport, innfallsporter, parkeringsplasser, utsiktspunkt, serveringssteder, skoler/barnehager, kulturminner, osv.

7. FRILUFTSLOVEN OG ALLEMANNSRETTE

I Tilknytning til friluftslav som politikk, har vi i Norge en Frilutslav. I frilutslaven – Lav og flilutslivets (1957), gjøres det blant annet rede for hva som er lav i både utmark og innmark. Allemannsretten, som er regulert i Frilutslaven, gjelder i hovedsak utmark.

Frilutslaven sier dette om ferdsel på innmark og utmark:

«Som innmark eller like med innmark reknes i denne lav gårdsplass, hustomt, dyrket mark, engslått og kulturbeite samt liknende område hvor almenhetens ferdsel vil være til utilbørlig fortrensing for eier eller brukar. Udyrkete, mindre grunnstykker som ligger i dyrket mark eller engslått eller er gjerdet inn sammen med slikt område, reknes også like med innmark. Det samme gjelder område for industrielt eller annet særilig øyemed hvor almenhetens ferdsel vil være til utilbørlig fortrensing for eier, brukar eller andre.

Med utmark mener denne lav udyrket mark som etter foregående ledd ikke reknes like med innmark»

Frilutslaven, 1957 §1a.

Ferdsel i utmark er i henhold til frilufsloven tillatt året rundt, men på innmark er det begrensninger, både på sted og i tid (*frilufslovens §2 og 3*). På innmark kan enhver ferdes til fots i den tid marken er frosset eller snølagt i tidsrommet 14. oktober til 30. april. Med innmark regnes all dyrka jord som eng, åker, kulturbeite, hage, hustomter, gårdsplass og industriareal. Mellom 30. april og 14. oktober må man ferdes på veier eller opparbeidede stier som fører til utmark.

Frilufsloven ble skrevet i en tid hvor særlig fotturer og høstingsaktiviteter utgjorde kjernen i frilufslivet i Norge. Loven har siden da blitt endret flere ganger, senest i 2011. Disse endringen har bidratt til å blant annet klargjøre og styrke allemannsretten (Meld. St. 18 (2015-2016)).

Noen av verneområdene i Meråker har egne regler for ferdsel i verneområdet, blant annet i Skarvan & Roltdalen nasjonalpark og Kvennskora naturreservat.

Ferdselskultur og allemannspliktene

Frilufslovens § 11 sier «*Enhver som ferdes eller oppholder seg på annen manns grunn, eller på sjøen utenfor, skal opptre hensynsfullt og varsomt for ikke å volde skade eller ulempe for eier, bruker eller andre, eller påføre miljøet skade. Han plikter å se etter at han ikke etterlater seg stedet i en tilstand som kan virke skjemmende eller føre til skade eller ulempe for noen*». Selv om man har rett til å ferdes og oppholde seg i naturen finnes det altså grenser for friheten.

Allemannsretten er grunnlaget for friluftsliv i Norge og gir blant annet rett til fri ferdsel til fots og på ski i utmark. Allemannsretten garanterer gratis rett til opphold, ferdsel og høsting for alle innbyggere - følgelig er retten av stor betydning for mulighetene til å drive med friluftsliv (Klima og Miljødepartementet, 2019). Videre er allemannsretten lovfestet og formalisert i Friluftsløven. Friluftsløven er grunnlaget for at vi kan ferdes i naturen og høste av dens goder.

Allemannsretten forutsetter at ferdsel, opphold og høsting foregår på en naturvennlig måte. Det vil si at hensyn til naturmiljø, grunneiere og andre brukere skal ivaretas.

Foto: Privat

Ferdsel i områder med rein

Meråker kommune er en stor reindrifskommune. Det er i Meråker to reinbeitedistrikt, Saanti sijte og Gaasken Lante sijte. De som ferdes i områder med rein plikter å vise hensyn og opptre med varsomhet så reinen ikke blir skremt eller forstyrret under for eksempel flytting eller beiting. Dette står i reindrifsløvens §65.

Rein er spesielt følsom under kalving. Det skal under kalvingstiden vises ekstra hensyn til rein når man ferdes i utmark, da dette er en viktig tid for mor og kalv for å knytte bånd. Kalvingstiden er fra slutten på april og ut mai.

Ved fjellturer på sommeren er det også viktig at man tar ekstra hensyn da reinen ofte trekker opp i høyden for å kjøle seg ned og komme unna insekter.

8. FRAMTIDIG TILRETTELEGGING AV NYE FERDSLSÅRER – HVA MÅ TIL?

Merking og tilrettelegging av ferdselsårer

For merking og tilrettelegging av stier og løyper skal merkehåndbokas føringer følges.

Merkehåndboka inneholder opplysninger om hvordan man går fram ved oppretting av nye, og tiltak på eksisterende, ferdselsårer. Hovedregelen er at alle tilretteleggingstiltak krever grunneieres tillatelse.

I noen tilfeller skal det også søkes om dispensasjon fra kommuneplanens arealdel. Kontakt kommunen for å ta rede på om det kreves en dispensasjonssøknad. Nasjonalpark og naturreservat kan ha egen forskrift om tilrettelegging for allmenn ferdsel i området. Ofte kan det være søknadspliktig i verneområder.

Det finns flere ferdige grunneieravtaler på nett som kan brukes ved opprettelse av ferdselsårer.

Når skal man kontakte grunneiere?

- Hugge ned friske trær for å f.eks. åpne opp traseen mer eller til gapahuk
- All tilrettelegging for allmenheten, herunder skilting og merking, sette ut orienteringskasser, bygge og forsterke stier, klopping og brobygging, andre permanente tiltak
- Ved arrangerte idrettsstevner og lignende med mange deltakere og tilskuere.

Alle tilrettelagte ferdselsårer for allmennheten skal legges inn i den nasjonale turrutebasen etter kravene listet i kapittel 5.

Like viktig er kommunikasjon med andre brukere av området, dette så tidlig i prosessen som mulig.

Skiltmanualen

Tilrettelegging av løypenett ved skilting og merking øker ferdselen i naturen da terskelen for å legge ut på korte eller lengre turer senkes. Ferdsel har en positiv innvirkning på folkehelsen. Skilting og merking bidrar slik til å bedre folkehelsen, men er også viktig som informasjon for å øke kunnskapen til folk som ferdes i naturen slik at ferdselen ikke skader den. Informasjon om hensyn til vilt og beitedyr, båndtvang og allemannsretten, er alle viktige punkt som bidrar til holdbar bruk av naturen.

Skiltmanualen viser hvordan det skal merkes og skiltes. Meråker kommune skal etterstrebe å ha en helhetlig skilting i kommunen ut ifra føringene i skiltmanualen

Figur 1: Nasjonal standard for skilt (https://www.merkehandboka.no/wp-content/uploads/2019/03/4797_skiltmanual.pdf)

Symbolene i Merkehåndboka viser følgende aktiviteter:

Figur 2: Nasjonal standard for symboler og gradering (https://www.merkehandboka.no/wp-content/uploads/merkehandboka/Merkehandbok_2019.pdf)

Finansiering

Flere tilskuddsordninger krever at skilting og merking blir gjort i henhold til merkehåndboka, og at grunneieres tillatelse foreligger ved søknadstidspunktet. De fleste krever også at det er lag og foreninger som søker.

Det finns flere tilskuddsordninger tilgjengelig for tilrettelegging av ferdselsårer.

Eksempel på aktører som har tilskuddsordninger for tilrettelegging av ferdselsårer og friluftsliv:

- Trøndelag fylkeskommune
  - Tilskudd til friluftsliv- <https://www.trondelagfylke.no/vare-tjenester/folkehelse-idrett-frivillighet/tilskudd-til-friluftsliv/>
  - Spillemidler- <https://www.trondelagfylke.no/vare-tjenester/folkehelse-idrett-frivillighet/tilskudd-til-friluftsliv/spillemidler/>
- Regjeringen
  - Nasjonale tilskuddsordninger- <https://www.regjeringen.no/no/tema/kommuner-og->

regioner/by_stedsutvikling/gjennomforing/nasjonale_tilskuddsordninger/id2908212/

- Miljødirektoratet

- Tilskudd til friluftsliv-

https://soknadssenter.miljodirektoratet.no/?_t_id=xd8nwJLZc8V1xd5hDIOQeg%3d%3d&_t_uuid=I62XgbDvT3Ch%2fu8HV2WiKA&_t_q=s%3b8knadssenter&_t_tags=language%3ano%2csiteid%3a3fe17408-2bcc-45f8-86af-9820a42b8e53%2candquerymatch&_t_hit.id=Miljodirektoratet_Web_Features_Landing_Pages_LandingPage/8464f46f-f338-464e-92c1-7ef3b5b71b34_no&_t_hit.pos=1

Digitale turposter

Med dagens teknologi har det gitt flere muligheter til å få folk ut på tur. Digitale turposter har blitt mer og mer populært i Norge, men det har også økt konfliktnivået på grunn av at det ikke finnes et lovverk som regulerer digitale turposter. Digitale turposter vil normalt sett trekke mer folk til området på lik linje som en fysisk turpost. Dette kan påvirke grunneier og andre brukere av utmarka. Det er derfor viktig med god dialog med grunneier og andre brukere i området før man legger ut en digital turpost slik at man hensyntar alle brukerne av området.

9. ROLLER, ANSVAR OG ORGANISERING

Grunneiere

Grunneiere har disposisjonsrett over egen grunn. I planlegging, tilrettelegging og utvikling av Meråkers ferdselsårer er grunneiere svært viktige aktører. Det er viktig

at grunneiere kommer på banen tidlig i en planleggingsprosess, og at det er et godt samarbeid mellom grunneiere, lag og foreninger, og kommunen.

Kommunen

Kommunen som øverste arealmyndighet er pålagt ansvaret for at det skal være mulig for alle å drive med friluftsliv. Kommunen er ikke lovpålagt å drifte ferdselsårene, men skal arbeide med å fremme friluftsmål i sitt område og ivareta allmenhetens friluftsjnteresser.

Den Norske Turistforeningen (DNT)

Som Norges største friluftsjrganisasjon drifter DNT mange ferdselsårer i Norge. I Meråker har både Nord-Trøndelag Turistforening og Trondhjems Turistforening viktige ferdselsårer de drifter.

Lokale lag- og foreninger

De lokale lagene og foreningene gjør en stor jobb i Meråker med å drifte og tilrettelegge ferdselsårer, både turstier og skiløyper.

Grunneierlag

Grunneierlaget er en sammenslutning av flere private eiendommer. Grunneierlaget forvalter disse eiendommene, herunder jakt- og fiskerettigheter. I tillegg har Meråker en av Norges største grunneiere, Meraker Brug AS, som forvalter storparten av utmarksarealene i Meråker.

Turistforeningene i Meråker og Skarvan og Roltdalen nasjonalpark

Skarvan Og Roltdalen nasjonalpark er den eneste nasjonalparken i kommunen. Noen av turistforeningens ferdselsårer i Meråker fører inn i nasjonalparken. Dette er tilrettelagte og merkede ferdselsårer som jevnlig vedlikeholdes. I vedtatte «Besøksstrategi for Skarvan og Roltdalen og Sylan» er Bjørneggen valgt som innfallsport i Meråker. Dette for å kanalisere ferdselen inn til nasjonalparken. Bjørneggen er også startpunkt for Schulzhytta og Prestøyhytta, som drives av DNT. Tiltak i nasjonalparken kan være søknadspliktig etter verneforskriften. Sykling i nasjonalparken er bare tillatt på veier eller traseer som er godkjent for slik bruk i forvaltningsplanen.

Turistforeningene (NTT og TT) har et mangfoldig sti og løypenett i kommunen. DNT er en viktig friluftslivsaktør i Meråker da de tilbyr turer i ulike vanskelighetsgrad. Så her finns noe for alle (se lenke).

For mer utfyllende informasjon om Skarvan og Roltdalen nasjonalpark se:

<https://skarvanogroltdalennasjonalpark.no/>

DNT Nord- Trøndelags rutekart: [Turistforeningens hytter og ruter i Meråker](#)

10. TURVETT

Søppel

Søppel i naturen er et stort problem. Ulike typer søppel har ulike lengder på nedbrytingsprosessen. Søppel i naturen har negative konsekvenser for husdyr og vilt. Meråker skal etterstrebe og holde naturen vår fri for søppel. Ta med søpla hjem etter deg.

Beitedyr

Utmarka betyr mye for dem som driver med rein og bufe (sau og storfe). Det er i Meråker omkring 6500 rein i vårflokk, ca. 5000 sau og rundt 400 storfe som bruker skog og fjell til beite. Utmark står for en vesentlig del av fôrgrunnlaget til en del husdyr. Tamreinen beiter på store arealer og er det eneste beitedyret som benytter utmarka hele året.

Økende bruk av utmark til friluftsmål må tilpasses den grunnleggende retten som rein og bufe har til å høste av beitet i utmarka. Dyr på utmarksbeite er svært viktige med tanke på vedlikehold og utvikling av stinettverk og kulturlandskap. Uavhengig av ferdselsform vil menneskelig ferdsel påvirke natur og dyreliv i ulik grad. Rein og husdyr på beite er sårbare for folks ferdsel da folk og dyr ofte bruker de samme områdene og følger de samme stiene. Energiforbruket og stressnivået til bufe og rein øker om dyrene utsettes for uheldige møter med folk. Det må derfor vises hensyn til dette gjennom å ferdes aktsomt i områder med mye beitedyr for å unngå stressrelaterte hendelser.

Mer informasjon om beitebruk i Meråker kan dere finne ved å lese «Beiteplan for utmarksarealene i Meråker».

Båndtvang

Fra 1.april til 20.august skal hunder holdes i band eller i forsvarlig innhegning. Dette er for å hindre at hund jager eller skader bufe, rein og vilt i den mest sårbare tida. Hundeeier er strafferettslig ansvarlig og erstatningspliktig dersom hund gjør skade på bufe, rein, vilt eller folk.

Bål

Det er et generelt bålforbud 15.april til 15. september. I tørre perioder utenfor bålforbudet er det viktig at man har tilgang til vann eller snø i umiddelbar nærhet.

Foto: Privat

11. KARTLAGTE FERDSELSÅRER- STATUS OG TILTAK

Kano

I Meråker er det gode muligheter for padling i kano eller kajakk. Med et mangfoldig utvalg av innsjøer og vassdrag finnes det noe for alle. Alle som padler i større innsjøer og vassdrag må være klar over at det kan være farlig i dårlig vær.

Ski

Meråker har gode tilbud for vinterturer på ski, både for de som vil trene og de som vil ta seg en tur. På skisporet.no finner man løyper som er oppkjørt av Maskintråkk AS, lag og foreninger. Det finnes også lysløyper i Grova, Fagerlia-Grova, ved Dalheim, Kopperå og ved Meråker videregående skole.

Sti/Sykkel/Vinterstaking

HVOR	SKILTET OG MERKET	ANSVAR FOR VEDLIKEHOLD	TILSTAND	TYPE
Slettbrua	Nei	IL Tambar	Meget bra	Sti/sykkel
Stormartinveien	skiltet ved start og stopp	Dalådal IL	Dårlig	Sti/sykkel
Gamle Stordalsvei	Navneskilt langs traseen	Dalådal L	Meget bra	Sti/sykkel/skiløype
Finskebukta-Litjfunnsjøvollen-Mårråkvollen	Ja	Feren og Funnsjøen hytteforening	Bra	Sti
Bjørneggen-Kluksdal-Klukstugan/Kluken	Ja	NTT/TT	Ok	Sti/skiløype
Dalarenntraseen	Nei	Dalatun	Bra	Skiløype
Bjørneggen-Shulzhytta	Ja	TT	Bra	Sti/skiløype
Bjøreggen-Storerokvollen	Ja	TT	Bra	Sti/skiløype
Fra Ferslia til Sulåmoen via Karolinerleia og Tuva	Ja	NTT/ Skarven turlag	Ok	Sti
Ferslia-Angeltjønnna	Ja	Ntt/Skarven turlag	Ok	Sti
Teveldalen-Kluksdalen	Ja	Ntt/Skarven turlag	Ok	Sti
Mannlibekken-Fonnfjellet	Ja	NTT/ Skarven turlag	Opptråkket	Sti

HVOR	SKILTET OG MERKET	ANSVAR FOR VEDLIKEHOLD	TILSTAND	TYPE
Solemsåsen-Finnskartoppen-Fonnfjellet	Ja		Bløte partier	Sti
Fagerlia-Blåstøyten	Ja	Tambar		Sti
Sausætra-Litjfunnsjøvollen				Sti
Sætervegen til Sonvatna	Delvis		Bra	Sti/skiløype
Fagerlia- Grova	Delvis	Tambar	Bra	Sti/skiløype
Steinfjellet	Ja	Meråker til topps	Bra	Sti
Tippen-Sneiåsen				Sti
Jonsbrua	Ja	Dalådal IL	Bra	Sti/sykkel/skiløype
Elvestien	Nei	Meråker kommune	Bra	Sti
Mannfjellgruva-Fonnfjellet				Sti
Øykleiva		Tambar	Bra	Sti/sykkel
Stortrøa-Høgåsen	Ja		Bløte partier	Sti

HVOR	SKILTET OG MERKET	ANSVAR FOR VEDLIKEHOLD	TILSTAND	TYPE
Svedjan-Eggkammen				Sti
Meråker skole-Solemsåsen				Sti
Gamle storlirentrase (Litjåa- Mårråk)			Bløte partier	Sti
Tyholt-Damtjønna	Nei			Sti
Kastet-Furuhaugtjønna	Nei			Sti
Flåvollen	Ja	Teveldal velforening	Bløte partier	Sti/skiløype
Røsshaugen	Ja		Bra	Sti
Tømmermoen-Høgåsen	Ja		Bra	Sti
Teveldal stasjon-Sulåmon	Ja	Meråker til topps	Bra	Sti
Guddingsvika-Sulåmon	Ja	Meråker til topps	Bra	Sti
Åbakk-Kråkfjellet	Ja	Meråker til topps	Bra	Sti
Teveltunet-Brudesløret	Ja	Rypetoppen adventurepark	Dårlig	Sti

HVOR	SKILTET OG MERKET	ANSVAR FOR VEDLIKE HOLD	TILSTAND	TYPE
Bjørhølen	Nei		Ok	Sti
Kopperå- E14	Nei		Ok	Sti
Kopperå-Grønberg	Nei		Ok	Sti
Stupet	Ja		Bra	Kultursti
Kontordammen	Ja		Meget bra	Kultursti
Stupet/ familiebrakka	Ja		Bra	Kultursti
Kopperå- Vektarhaugan	Delvis		Ok	Sti
Nydammen- Fjergendammen - Nydammen	Nei		Bra	Sti/sykkel
Kopperå- Storåsdalen	Nei			Sti
Kopperå kapell- Grustaket- Kopperå kapell	Nei		Ok	Sti
Kopperå- Øvergalen	Nei		Bra	Sti
Skurdalsvoll- dammen	Ja	Meråker kommune	Bra (tilrettelagt for rullestolbrukere)	Friluftsom- råde/fisking

HVOR	SKILTET OG MERKET	ANSVAR FOR VEDLIKE HOLD	TILSTAND	TYPE
Leifstien	Ja	Funnsjøen og Feren hytteeierlag	Bra	Sti

Tiltak

Ferdselsårene i Meråker har et generelt behov for remerking. Det er også mange ferdselsårer som mangler ansvarlige for vedlikehold. Dette er noe Meråker skal streve for å få på plass.

HVOR	TILTAK
Slettbrua	
Stormartinveien	Behov for nye broer, merking og rydding av traseen
Gamle Stordalsvei	Behov for krattrydding
Finskebukta- Litjfunnsjøvollen- Mårråkvollen	Behov for klopping
Bjørneggen- Kluksdal- Klukstugan/Kluken	
Dalarenntraseen	Behov for rydding
Bjørneggen- Shulzhytta	
Bjøreggen- Storerokvollen	
Fra Ferslia til Sulåmoen via Karolinerleia og Tuva	Behov for remerking
Ferslia- Angeltjønna	Behov for klopping

HVOR	TILTAK
Teveldalen- Kluksdalen	
Mannlibekken- Fonnfjellet	Behov for større tiltak
Solemsåsen- Finnskartoppen- Fonnfjellet	Behov for utbedring
Fagerlia- Blåstøyten	Behov for remerking
Sausætra- Litjfunnsjøvollen	
Sætervegen til Sonvatna	
Fagerlia- Grova	
Steinfjellet	Behov for remerking
Tippen- Sneiåsen	
Jonspenne	
Elvestien	
Mannfjellgruva- Fonnfjellet	

HVOR	TILTAK
Øykleiva	
Stortrøa-Høgåsen	Behov for klopping
Svedjan- Eggkammen	
Meråker skole- Solemsåsen	Behov for permanent merking
Gamle storlirentrase (Litjåa- Mårråk)	Behov for klopping
Tyholt-Damtjønna	
Kastet- Furuhaugtjønna	
Flåvollen	Behov for klopping
Røsshaugen	
Tømmermoen- Høgåsen	Behov for klopping
Teveldal stasjon- Sulåmon	
Guddingsvika- Sulåmon	

HVOR	TILTAK
Åbakk- Kråkfjellet	
Teveltunet- Brudesløret	Behov av generelt vedlikehold og sikring
Skurdalsvoll dammen	
Bjørhølen	
Kopperå- E14	Behov for opprydding i begynnelse av stien
Kopperå- Grønberg	Behov for klopping
Stupet	
Kontordammen	
Stupet/ familiebrakka	
Kopperå- Vektarhaugan	Behov for klopping
Nydammen- Fjergendammen- Nydammen	
Kopperå- Storåsdalen	
Kopperå kapell- Grustaket- Kopperå kapell	Behov for klopping
Kopperå- Øvergalen	

HVOR	TILTAK
Leifstien	

Sti, skilt og løypeplan